

ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ ЗА 2020г.
В ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „ФОНД ЗАТВОРНО ДЕЛО“

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

Р А З Д Е Л:
I. ОБЩО СЪСТОЯНИЕ НА СИТЕМИТЕ ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ
II. ОБЛАСТИ НА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ, В КОИТО СА ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ, НАСОЧЕНИ КЪМ РАЗВИТИЕ И ПОДОБРЕНИЕ
III. ОБЛАСТИ НА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ, КОИТО СЕ НУЖДАЯТ ОТ РАЗВИТИЕ И ПОДОБРЕНИЕ
IV. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ ИЗПОЛЗВАНА ЗА ИЗГОТВЯНЕТО НА ДОКЛАДА
V. ДОПЪЛНИТЕЛНА ЧАСТ

I. ОБЩО СЪСТОЯНИЕ НА СИТЕМИТЕ ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ В ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „ФОНД ЗАТВОРНО ДЕЛО“ (ДФФЗД)

Настоящият доклад се изготвя на основание чл. 5 от Наредбата за формата, съдържанието, сроковете, реда и начина за представяне на информация по чл. 8, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и съдържа обобщена информация за дейността по предварителен контрол в предприятието.

В държавно предприятие „Фонд затворно дело“ е създадена единна система за финансово управление и контрол, в основата на която е сбор от правилници, вътрешни правила и инструкции, систематизирани в съответствие с управленската отговорност и елементите на финансовото управление и контрол, съгласно чл.10 ал.1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (контролна среда, управление на риска, контролни дейности, информация и комуникация, мониторинг). Основата на единната система за финансовото управление и контрол е изградена през 2015 г., но е усъвършенствана през годините, вследствие на задълбочен анализ на констатациите и след изпълнението на препоръките в докладите, от направените проверки от дирекция „Вътрешен одит“ към Министерство на правосъдието, Агенция за държавна финансова инспекция и новите Методически насоки по елементите на финансово управление и контрол в публичния сектор, утвърдени със заповед на министъра на финансите № ЗМФ 184/06.03.2020 год.

Документите в системата регламентират правилата и процедурите за дейностите в предприятието по начин, който позволява постигането на високо качество, ефикасност и ефективност при изпълнението на задълженията на изпълнителния директор. Голямо предимство е създадената електронна форма на сбора от документи включени в структурата на предприятието, които са инсталирани на сървър от вътрешната мрежа и благодарение на препратките в систематизирания списък от документи, може да се направи бърза справка, от работната станция на всеки служител от предприятието.

В съответствие с чл. 13, ал.3, т.2 от ЗФУКПС и спецификата на осъществяваните дейности в ДПФЗД са въведени контролни дейности, които включват разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да има отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол.

Въведени са последващите оценки, които имат за цел да установят: законосъобразността на реализираните действия и решения, свързани с придобиване или разходване на ресурси; нивото на постигнатите резултати; при необходимост да проверяват целесъобразността на тези действия и решения; да се идентифицират проблеми, пропуски и слабости, нуждаещи се от подобрене при вече приключил процес, договор или стопанска операция; причините за установени грешки или нередности; причините за несъответствие между придобити и разходвани ресурси във връзка с поставените цели и нивото на постигнатите резултати.

Стриктното изпълнение на разписаните правила и процедури, текущите и последващ мониторинг, гарантират функционирането на високо ниво на процесите при подпомагането на изпълнителния директор за изпълнение на неговите функции, правомощия и отговорности. Считаю, че съществуващата система за финансово управление и контрол е адекватна на дейността на държавно предприятие „Фонд затворно дело“ и я оценявам като добра.

II. ОБЛАСТИ НА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ, В КОИТО СА ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ, НАСОЧЕНИ КЪМ РАЗВИТИЕ И ПОДОБРЕНИЕ

Със заповед на министъра на финансите № ЗМФ 184/06.03.2020 год., са утвърдени Методически насоки по елементите на финансово управление и контрол в публичния сектор. Новите методически насоки отменят Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, издадени от министъра на финансите през 2006 г.

Актуализираната методология в областта на вътрешния контрол предполага изпълнителния директор на ДПФЗД да организира извършването на преглед и актуализации на действащите писмени политики и процедури в предприятието и при необходимост да разпорежи разработването на нови.

В тази връзка на основание на чл.26, ал.1, т.1 и чл.37, ал.2 от Правилника за устройството и дейността на Държавно предприятие „Фонд затворно дело” във връзка с чл.17 ал. 2 от ЗФУКПС изпълнителния директор на предприятието определи работна група, която да извърши актуализация на документите и процедурите, регламентиращи системите за финансово управление в ДПФЗД, съгласно утвърдената нова методология за вътрешния контрол по прилагане на ЗФУКПС. В резултат от изпълнението на заповедта беше изготвен доклад, в който беше констатирано моментното състояние на СФУК и набелязани мерки за продължаващо актуализиране на вътрешните актове на предприятието, в т.ч. и на вътрешните актове на Звено „Вътрешен одит”. Промените бяха в няколко направления, а именно:

1. „Стратегия за управление на риска в ДПФЗД”.

С указанията за управление на риска в организациите от публичния сектор, издадени от Министерство на финансите, се въвежда един съществен нов елемент, като част от целия процес на управление на риска, който има за основна цел да допринесе за формулирането на ясни, конкретни и измерими цели, а именно образуване на Звено/лице, отговорно за управлението на риска (риск-мениджмънт). В тази връзка като съществено изменение в стратегията е премахването на досега действащия консултативен съвет и въвеждането на нов субект, длъжностно лице изпълняващо функционалните задължения на „риск-мениджър”. Разработени са отговорности по управлението на риска на Директора на центъра за професионално обучение към ДПФЗД и на звено „Вътрешен одит”. Доразвита е информацията за условия за управление на риска, определяне на риск апетита и реакцията при наличие на риск.

2. „Вътрешните правила за реда и начина за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в ДПФЗД”.

Въведен е нов елемент на предварителен контрол по „целесъобразност”. При преценка на ръководителя и в изпълнение на неговите задължения, свързани с управленската отговорност, той би могъл да изиска и предварителен контрол по целесъобразност, при който да получава допълнително мнение освен за законосъобразност на предложението или разхода, но и дали е обвързано с целите на предприятието. Проверката на целесъобразността предполага наличието на ясни и конкретни цели, както и на индикатори за тяхното постигане и се извършва чрез анализ до колко ресурсите са разходвани оптимално за постигане на целите, както и дали са използвани най-подходящите. В правилата е включен и реда за предварителен контрол за върху нефинансовата дейност в предприятието.

3. „Вътрешни правила за осъществяване на последващ контрол на изпълнението на процеси, договори и стопански операции в ДПФЗД“.

Законът за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), въведе през 2019 г. политики и процедури за последващи оценки на изпълнението, като една от минимално изискуемите контролни дейности в организациите от публичния сектор. Правилата въведени в предприятието имат за цел да установят: законосъобразността на реализираните действия и решения на изпълнителния директор, свързани с придобиване или разходване на ресурси; нивото на постигнатите резултати; при необходимост да проверяват целесъобразността на тези действия и решения; да се идентифицират проблеми, пропуски и слабости, нуждаещи се от подобрене при вече приключил процес, договор или стопанска операция; причините за установени грешки или нередности; причините за несъответствие между придобити и разходвани ресурси във връзка с поставените цели и нивото на постигнатите резултати. Обект на последващите оценки на изпълнението са процеси, договори и стопански операции.

4. „Вътрешни правила за достъп до обществена информация в ДПФЗД“.

Създадени са изцяло нови правила, които са съобразени с действащото законодателство. При спазването на методологията, основните цели застъпени с тях е разработването на политики и процедури за обществени консултации по прилагане на Закона за достъп до обществена информация, публикуване на информация с отворен формат в предприятието за улесняване на достъпа и ползването ѝ от потребителите. Регламентират се процедури за извършване на мониторинг на дейността на предприятието чрез различни инструменти.

5. „Вътрешни правила за полагане на двойния подпис в ДПФЗД“.

Введено е изискването лицето полагашо двойният подпис да извършва и документира като минимум проверки за правилност при счетоводното отчитане, коректност на счетоводните документи, счетоводна документация и счетоводни системи.

Всичките по-горе цитирани вътрешни правила са част от „Наръчника за финансово управление и контрол в ДПФЗД“. В Наръчника са добавени две нови глави, които засягат акцента за предотвратяване на измами и политики за последващ контрол. Едната засяга ролята на вътрешният одит в предприятието, а другата развива последващите оценки/контрол по приключили процеси, договори и стопански операции.

Набелязани бяха и мерки за продължаващо актуализиране на вътрешните актове на предприятието, в т.ч. и на вътрешните актове на звено „Вътрешен одит“, вкл. на стратегически план за дейността на Звеното за периода 2021 г. - 2023 г.. Тези вътрешни актове са изготвени от ръководителя на ЗВО, като в момента протича процедура по даване на становище от дирекция „ВО“ в МП и предстои окончателното им обсъждане и приемане от УС на предприятието.

III. ОБЛАСТИ НА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ, КОИТО СЕ НУЖДАЯТ ОТ РАЗВИТИЕ И ПОДОБРЕНИЕ.

С цел развитие и подобрене на системите за финансово управление и контрол, изградени от взаимосвързани и взаимозависими елементи, трябва да се актуализират съобразно изискванията на различни контролни органи.

По отношение на контролната среда планирам провеждане на периодични срещи между ръководителите на териториалните подлениа и експертите стопанска дейност, свързани с финансовото управление и контрол.

Планира се създаване и одобряване на програма за допълнително обучение на персонала, в област, в която има проявен интерес и доказали нужди.

По отношение на управление на риска трябва да се анализират събития и ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане на целите на финансовото управление и контрол.

По отношение на контролните дейности - включващи писмени процедури и разпоредби - за развитие и подобрене може да се въведат специфични контролни дейности свързани с информационните системи.

Изградената информационна и комуникационна система в предприятието функционира и е подобрена с цел по-бързото получаване на актуална информация, както и за обмен на информация между териториалните структури на предприятието.

Планира се осъществяване на мониторинг на системите за финансово управление и контрол, включващи периодичността на прегледите на системите и реда за предприемане на коригиращи действия. Планира се текущо наблюдение и самооценка на СФУК.

IV. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ ИЗПОЛЗВАНА ЗА ИЗГОТВЯНЕТО НА ДОКЛАДА

- *Правилника за устройството и дейността на Държавно предприятие „Фонд затворно дело“, приет с Постановление № 225 на Министерския съвет от 2010 г.;*
- *Наредбата за формата, съдържанието, сроковете, реда и начина за представяне на информация по чл. 8, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор;*
- *Методически насоки по елементите на финансово управление и контрол в публичния сектор, утвърдени със заповед на финансите № ЗМФ 184/06.03.2020 год.;*
- *Годишен доклад на звено вътрешен одит към ДПФЗД за периода 01.01.2020 г. - 31.12.2020 г.*

V. ДОПЪЛНИТЕЛНА ЧАСТ

През отчетния период, предвид осъществените одитни ангажименти в гл. управление и териториалните поделения на предприятието, полученото разбиране за дейността и от функциониращите към момента вътрешни актове (писани правила, протоколи и процедури) може да се заключи, че СФУК в значителна степен функционират в съответствие със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и осигуряват:

- *идентифицирането, оценяването и управлението на риска от ръководството на предприятието;*
- *съответствието със законодателството, вътрешните актове и договорите;*
- *надежността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация;*
- *ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите;*
- *опазването на активите и информацията;*
- *изпълнението на задачите и постигането на целите.*

В съответствие с дадените от ЗВО препоръки предстои допълването на СФУК на ДПФЗД с изготвянето на правила за доставка на активи; за счетоводния документооборот; за инвентаризациите; за регламентиране на процеса относно наличие на просрочени и др. видове задължения; за регламентиране на цялостния процес (за ГУ и за ТП вкл.) и действията на отговорните длъжностни лица при установяване на вреди и липси на активи, както и последващите действия включващи търсене на имуществена отговорност и др..

Приложение: Въпросник за самооценка за системите за финансово управление и контрол в ДПФЗД за периода 2020 година.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
„ФОНД ЗАТВОРНО ДЕЛО“

МАРГАРИТА ДОЙЧИНОВА